

**GUIA
D'AULA**

LENGUA CATALANA

1 ESO

Programa
Alba de Vic

Aquest projecte editorial de la matèria de Llengua catalana i literatura ha estat elaborat d'acord amb el marc competencial i normatiu descrit en el Decret d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica publicat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya l'any 2022.

Equip editorial:

Cap del projecte editorial: Montse Ballaró
Coordinació editorial i edició: Xavier Hernández
Documentalista: Cristina Boj

Disseny de la coberta i dels interiors: Laura R. Dengra
Coordinació tècnica i maquetació: Gemma Vadillo

Fotografies: 123RF

Aquesta guia d'aula correspon als continguts del llibre de Llengua catalana 1 (Programa Alba de Vic), de Lluís Homs i Josep Rosell.

© 2024 d'aquesta edició: Editorial Barcanova, SA
Bac de Roda, 64, Edifici D, 1a planta. 08019 Barcelona
barcanova@barcanova.cat
www.barcanova.cat

Primera edició: juny de 2024
ISBN: 978-84-489-5717-9
DL B 10773-2024
Printed in Spain

Reservats tots els drets. El contingut d'aquesta obra està protegit per la llei, que estableix penes de presó i multes, a més de les indemnitzacions corresponents per danys i perjudicis, per a aquells que reproduïssin, plagiessin o comunicuessin públicament, totalment o parcialment, una obra literària, artística o científica, o la seva transformació, interpretació o execució artística fixada en qualsevol tipus de suport o comunicada per qualsevol mitjà, sense l'autorització preceptiva.

» ÍNDEX

» EL PROJECTE DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA	5
Presentació	7
» UN CURRÍCULUM COMPETENCIAL	11
Les situacions d'aprenentatge	13
Els itineraris literaris	15
L'atenció a la diversitat	16
Les competències, les rúbriques i les dianes	17
Les competències de la matèria i les correspondències amb els sabers	20
Els objectius de desenvolupament sostenible (ODS)	21
» DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE	23
Índex de Llengua catalana i literatura	24
Temporització orientativa	26
Solucionari	27
Unitat 1	27
Unitat 2	31
Unitat 3	36
Unitat 4	42
Unitat 5	49
Unitat 6	55
Unitat 7	61
Unitat 8	69
» ALTRES MATERIALS	77

EL PROJECTE DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA

» PRESENTACIÓ

» PRESENTACIÓ

El nostre projecte per a l'**Educació Secundària Obligatòria** permet respondre al nou model d'escola competencial, desenvolupant les habilitats que aquest model demanda. L'objectiu és formar un alumnat preparat per connectar els sabers que va aprenent i donar resposta als reptes cada cop més complexos i variats que planteja el món actual.

Per facilitar el **procés d'aprenentatge competencial** proposem un material educatiu amb un **contingut teòric** com a font d'informació de tot allò que estableix el currículum per a la matèria i el curs corresponent, i unes activitats perquè l'alumnat aprengui a gestionar la informació i adquireixi la competència d'**aprendre a aprendre** i la resta de competències clau. A més a més, el docent disposa d'un **llibre digital descarregable, multisuport, multidispositiu i multiplataforma**, que conté recursos exclusius, com ara suggeriments didàctics, vídeos i enllaços d'interès per ajudar a dinamitzar l'aula i motivar l'alumnat.

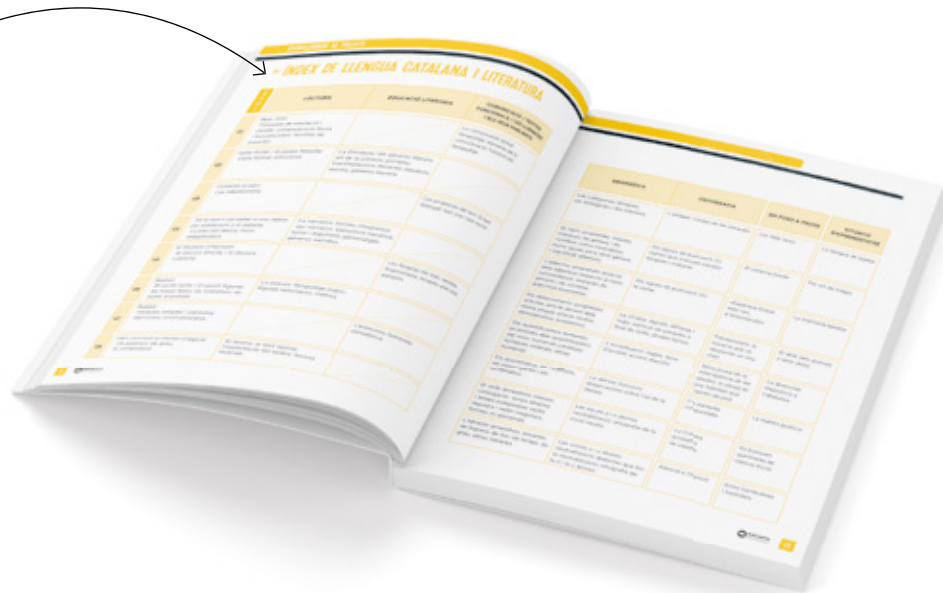
Aquesta **Guia d'aula de Llengua catalana i literatura** forma part del projecte competencial elaborat per l'editorial seguint el currículum del Departament d'Educació i cobreix totes les necessitats del docent per treballar les competències específiques de la matèria.

FUTUR

El contingut de la guia està pensat per facilitar la tasca del professorat a l'aula; per això consta dels apartats i les indicacions següents:

L'índex de la matèria.

La temporització orientativa del contingut del llibre.

Les solucions de totes les activitats.

Indica les activitats en què l'alumne ha de consultar **internet**.

Indica les activitats que tracten alguns dels **objectius de desenvolupament sostenible** de l'Agenda 2030 de l'ONU.

Per tal de completar les eines per al professorat, el docent pot comptar amb material complementari. Aquest material el podrà descarregar des de l'espai personal del web www.barcanova.cat en format Word, perquè el pugui modificar i adaptar a les necessitats particulars del seu alumnat. També hi trobarà materials en format PDF i continguts interactius elaborats amb Genially.

LLIBRE PROJECTABLE

- Enllaç al [llibre projectable](#).

DOCUMENTACIÓ OFICIAL

- Enllaç al [currículum](#) (Departament d'Educació).
- Enllaç a les [situacions d'aprenentatge](#) (Departament d'Educació).
- **PRODISCAT**: Protocol de Detecció i Actuació en la **Dislèxia** (ESO).

RECURSOS PER PREPARAR LA CLASSE

- Proposta de **programació d'aula** de cada unitat. Inclou un esquema amb totes les activitats de la unitat que serviran a l'alumnat per dur a terme el repte plantejat en la situació d'aprenentatge.
- Proposta de **programació de cada situació d'aprenentatge**.

RECURSOS DEL PROJECTE

- **Enllaços d'internet** amb recursos i informació per dur a terme les activitats indicades www.3ESO.cat.
- **Material d'interès** per ampliar alguns dels continguts del projecte.

MATERIAL COMPLEMENTARI

- Una **avaluació competencial** de cada unitat, amb el solucionari corresponent, d'acord amb el model de les proves PISA.
- **Reforça l'ortografia**: activitats per reforçar els continguts d'ortografia treballats en cada unitat, amb el solucionari corresponent.
- **Avança en ortografia**: activitats per ampliar els continguts d'ortografia treballats en cada unitat, amb el solucionari corresponent.
- **Atenció a la diversitat**: activitats per a l'alumnat amb dificultats en l'aprenentatge i activitats per treballar la comprensió lectora d'una manera senzilla.
- Un **itinerari literari** per trimestre, a partir de fragments d'obres triades d'acord amb un fil conductor, per fomentar la lectura.
- **Contingut interactiu elaborat amb Genially** en cada unitat per practicar aspectes d'ortografia o de gramàtica.
- Una **rúbrica** de la situació d'aprenentatge de cada unitat i dues **dianes** d'activitats diverses perquè l'alumnat s'autoavalui.

Programació d'aula

Programació de la Unitat d'Aprenentatge
Llengua catalana i literatura 3r ESO

Unitat	Competències	Continguts d'avaluació	Objectius	Continguts	Activitats
UNITAT 1	4	A.1. Comprendre i interpretar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball. A.2. Analitzar i interpretar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball. A.3. Valorar i apreciar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball.	Comprendre i interpretar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball. Analitzar i interpretar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball. Valorar i apreciar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball.	La llegenda de Sant Jordi. La llegenda de Sant Jordi. La llegenda de Sant Jordi. La llegenda de Sant Jordi. La llegenda de Sant Jordi.	La llegenda de Sant Jordi. La llegenda de Sant Jordi. La llegenda de Sant Jordi. La llegenda de Sant Jordi. La llegenda de Sant Jordi.

Situació d'aprenentatge

Programació de la Unitat d'Aprenentatge
Llengua catalana i literatura 3r ESO

Títol: La llegenda de Sant Jordi

Curs (nivell educatiu): 3r ESO

Màteria: Llengua catalana i literatura

DESCRIPCIÓ (context i repte)

Per què escrivim el projecte d'aprenentatge? És necessària amb algun altre? És un context realista? Quin repte planteja?

La llegenda de Sant Jordi és una llegenda que explica el origen de Sant Jordi i la llegenda de la llegenda de Sant Jordi. Per això és un repte per a l'alumnat que ha de llegir i interpretar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball. A més, ha de valorar i apreciar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball.

La llegenda de Sant Jordi és una llegenda que explica el origen de Sant Jordi i la llegenda de la llegenda de Sant Jordi. Per això és un repte per a l'alumnat que ha de llegir i interpretar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball. A més, ha de valorar i apreciar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball.

3r ESO - 3r trimestre

CRITERIS

Competència	Parcial	Final	Global
Competència 1	...	...	...
Competència 2	...	...	...
Competència 3	...	...	...
Competència 4	...	...	...
Competència 5	...	...	...
Competència 6	...	...	...
Competència 7	...	...	...
Competència 8	...	...	...
Competència 9	...	...	...
Competència 10	...	...	...
Competència 11	...	...	...
Competència 12	...	...	...
Competència 13	...	...	...
Competència 14	...	...	...
Competència 15	...	...	...
Competència 16	...	...	...
Competència 17	...	...	...
Competència 18	...	...	...
Competència 19	...	...	...
Competència 20	...	...	...

AVALUACIÓ COMPETENCIAL
LLENGUA CATALANA 3r ESO

Nom: _____ Grup: _____

Data: _____

QUALIFICACIÓ: _____

UNITAT 1

Llegiste aquest text i he fet les activitats que hi ha a continuació:

El text és l'obra "El text és l'obra" de l'autor "El text és l'obra". És un text que explica el origen de Sant Jordi i la llegenda de Sant Jordi. Per això és un repte per a l'alumnat que ha de llegir i interpretar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball. A més, ha de valorar i apreciar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball.

El text és l'obra "El text és l'obra" de l'autor "El text és l'obra". És un text que explica el origen de Sant Jordi i la llegenda de Sant Jordi. Per això és un repte per a l'alumnat que ha de llegir i interpretar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball. A més, ha de valorar i apreciar el text literari, utilitzant la informació contextual i les eines de treball.

UN CURRÍCULUM COMPETÈNCIA

- » LES SITUACIONS D'APRENTATGE
- » ELS ITINERARIS LITERARIS
- » L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT
- » LES COMPETÈNCIES, LES RÚBRIQUES I LES DIANES
- » LES COMPETÈNCIES DE LA MATÈRIA
I LES CORRESPONDÈNCIES AMB ELS SABERS
- » ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

» LES SITUACIONS D'APRENTATGE

En el marc de la nova reforma educativa, les **situacions d'aprenentatge** són un recurs pedagògic necessari perquè l'alumnat aprengui a partir d'escenaris reals i propers en què l'experiència tindrà un paper fonamental. Es tracta, doncs, que l'alumnat se situï en una posició activa respecte del seu propi aprenentatge i que, un cop assolit el coneixement, aquest pugui ser aplicable a noves situacions amb diferent grau de complexitat. La idea és, en definitiva, construir coneixement amb sentit.

Tota situació d'aprenentatge planteja un problema, un repte o una pregunta, localitzat en un context concret i real, sobre el qual s'ha d'intervenir o s'ha de generar una resposta. Per dur a terme aquesta situació s'ha de tenir en compte la programació del curs de la matèria que es treballa i, per tant, s'han d'acabar assolint les competències específiques de la matèria en qüestió.

El desenvolupament de les situacions d'aprenentatge permet activar alhora diverses habilitats cognitives i posar en pràctica, també, accions de cara a afavorir la relació amb els companys i companyes, la motricitat i el vessant emocional, com ara autoregular-se, col·laborar, comunicar, imaginar, planificar, raonar...

Les situacions es poden plantejar seguint aquesta estructura metodològica per tal que el desenvolupament del procés d'aprenentatge sigui un èxit:

Activitats inicials (Què en sabem?)

Consisteix a plantejar una sèrie de preguntes o interrogants per activar els coneixements previs propis sobre el repte que es proposa.

Activitats de desenvolupament (Aprenem nous continguts)

Es tracta d'identificar noves maneres de veure, de pensar, de sentir, d'expressar, d'actuar... per donar respostes complexes i coherents als interrogants inicials.

Activitats d'estructuració (Què hem après?)

Es tracta de fer una anàlisi per valorar què s'ha après en la manera de veure, de pensar, de sentir, d'expressar, d'actuar..., i com això es reflecteix en els nous models construïts.

Activitats d'aplicació (Aplicuem el que hem après)

En el bloc final, es tracta d'utilitzar el que s'ha après en situacions de la realitat propera, adaptant aquesta aplicació a la complexitat exigida pel repte.

En tota situació d'aprenentatge s'hauran de tenir en compte els **sis vectors clau**: l'*aprenentatge competencial*, profund i funcional; la *qualitat de l'educació lingüística*, per entendre el món i compartir coneixement; la *universalitat*, per garantir la inclusió efectiva, la igualtat d'oportunitats i l'èxit educatiu; la *coeducació*, tenint en compte l'educació integral de les persones al marge dels estereotips; el *benestar emocional*, per afavorir la tranquil·litat i l'harmonia d'infants i joves; i la *ciutadania democràtica, crítica i compromesa*, per formar persones crítiques i capaces de promoure canvis i afrontar reptes.

Proposta d'Editorial Barcanova

En el programa **Alba de Vic de Llengua catalana i literatura** les situacions d'aprenentatge s'introdueixen en la primera pàgina de cada unitat i es desenvolupen d'una manera pautada al final. A més a més, al llarg de la unitat l'alumnat ha de fer diverses activitats per reforçar, contextualitzar i consolidar aspectes que li serviran per assolir o resoldre el repte o el problema plantejat.

L'estructura que segueixen aquestes situacions d'aprenentatge és la següent:

- 1. Activitat inicial**, en la primera pàgina de la unitat, d'introducció del tema i exploració dels coneixements previs que en té l'alumnat.
- 2. Descripció** del tema i explicació del repte o del problema que ha d'assolir o resoldre l'alumnat.
- 3. Activitats de desenvolupament i d'estructuració**, amb l'enumeració i l'explicació de tots els passos que ha de seguir l'alumnat per avançar en el desenvolupament de la situació d'aprenentatge i assolir el repte o resoldre el problema plantejat. Inclou els recursos que necessita i la metodologia que ha de seguir, com, per exemple, la pluja d'idees i el treball en grups reduïts.
- 4. Activitats d'aplicació** per tal que l'alumnat reflexioni sobre els contextos o les situacions de la vida en què podria aplicar els continguts apresos o la metodologia utilitzada.
- 5. Activitats d'autoreflexió** per tal que l'alumnat valori la seva participació i el seu procés d'aprenentatge i sigui conscient d'aquells aspectes en què ha de millorar.

» ELS ITINERARIS LITERARIS

Des de l'editorial fem una proposta d'un **itinerari literari per trimestre** per tal de treballar la literatura de manera guiada. L'objectiu és que l'alumnat aprengui a interpretar i valorar les obres llegides perquè acabi configurant un itinerari lector personal. D'aquesta manera la literatura no és només una font de coneixement, sinó, també, una font d'oci i gaudi i una forma d'expressió dels gustos i els interessos personals de l'alumnat.

Les diferents propostes que oferim estan plantejades per **temes**, per **gèneres**, per **autoria** o tenint en compte les **tècniques literàries** utilitzades, entre altres criteris.

Les obres triades pertanyen a l'àmbit de la **literatura juvenil clàssica i contemporània**, a **clàssics de la literatura catalana** i a llibres del **patrimoni literari universal**.

En totes les propostes es fa un tractament transversal i s'estableixen lligams amb altres **formes artístiques** rellevants, com ara el cinema, la pintura, el teatre, etc.

Fomentar el gust per la lectura i construir un bagatge literari propi i amb criteri són dos objectius cabdals per incorporar la lectura en el dia a dia de l'alumnat com a **font de coneixement i gaudi**.

» L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

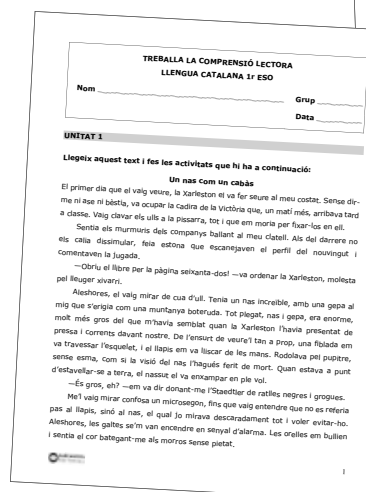
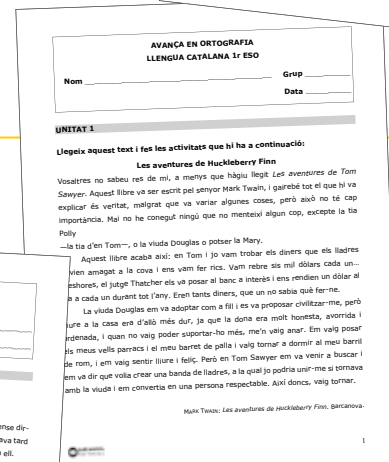
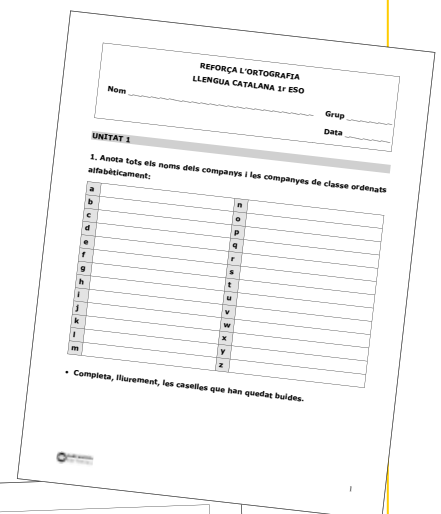
La **diversitat d'alumnat** a les aules, motivada per les grans diferències que presenten en el procés d'aprenentatge, és cada cop més manifesta.

El fracàs escolar i un percentatge molt elevat de l'abandonament escolar es poden explicar, en molts casos, per la presència d'un nombre relativament elevat d'alumnat amb algun trastorn de diferent grau en el procés d'aprenentatge.

El fet que alguns alumnes no puguin adquirir els coneixements necessaris els pot provocar problemes de conducta, d'autoestima i, fins i tot, de l'estat d'ànim. I, com a conseqüència d'això, pot ser que no tinguin les mateixes oportunitats laborals i de realització personal en el futur que la resta de l'alumnat.

En aquest programa hem tingut en compte la diversificació de l'oferta per tractar alguns aspectes d'aquesta diversitat:

- **Reforça l'ortografia** per a 1r d'ESO.
- **Avança en ortografia** per a 1r d'ESO.
- **Reforça l'ortografia i la gramàtica** per a 2n i 3r d'ESO.
- **Avança en ortografia i gramàtica** per a 2n i 3r d'ESO.
- **Reforça la gramàtica** per a 4t d'ESO.
- **Avança en gramàtica** per a 4t d'ESO.
- **Treballa destreses diverses** de 1r a 4t d'ESO.
- **Treballa la comprensió lectora** de 1r a 4t d'ESO.

» LES COMPETÈNCIES, LES RÚBRIQUES I LES DIANES

Les competències

Una **competència** és el resultat d'integrar coneixements, habilitats i actituds d'una manera pràctica i saber-les aplicar a contextos diversos, siguin de l'àmbit acadèmic o de l'àmbit no acadèmic. Les competències són, per tant, combinacions de coneixements, habilitats i actituds adquirides que interactuen per donar una resposta eficient al treball o a l'activitat que es duu a terme.

L'objectiu principal de l'aprenentatge és el desenvolupament de les competències específiques, que s'han de considerar totalment integrades amb els continguts del currículum. Per a l'adquisició de cada competència són necessaris sabers molt diversos que s'hauran d'anar assolint progressivament al llarg dels cursos. Les competències de cada matèria s'estableixen per a tota l'etapa educativa; per tant, la seva adquisició s'haurà d'anar consolidant amb els aprenentatges que es vagin adquirint en els diversos cursos de l'ESO.

Cal assenyalar que no totes les activitats que requereix l'alumnat per assolir plenament els continguts tenen un caràcter competencial. També són necessàries les activitats d'aplicació directa dels continguts.

Les rúbriques

Les **rúbriques** són eines d'autoavaluació que serveixen perquè l'alumne sigui conscient del seu nivell d'aprenentatge, però també són una eina excel·lent per al docent per copsar la percepció que cada alumne té d'aquest aprenentatge i, si cal, establir estratègies perquè millorin.

Es poden fer servir en l'avaluació de determinades activitats i descriuen les característiques específiques d'aquella activitat en diversos nivells de rendiment, per tal d'aclarir allò que s'espera del treball de l'alumne, valorar-ne l'execució i facilitar el *feedback* (retroalimentació).

Així, doncs, la rúbrica és un instrument d'avaluació que no solament serveix per al docent, que la utilitza per mostrar a l'alumnat, d'una manera clara, el que es valorarà d'aquella tasca i com hi poden arribar, sinó també per a l'alumne, ja que facilita l'autoreflexió i la seva implicació activa i, per tant, és una eina per guiar-ne l'aprenentatge. A més, la rúbrica pot ser motivadora si orienta l'alumnat sobre com pot millorar.

Si es vol que sigui una eina potent per a l'aprenentatge de l'alumnat, cal involucrar-lo en la seva elaboració, posada en pràctica i revisió. En aquest programa de Llengua catalana i literatura posem a l'abast del docent una **rúbrica de cada situació d'aprenentatge** perquè les pugui fotocopiar, comentar i lliurar a cada un dels alumnes abans de fer l'activitat i, si ho creu convenient, modificar-la conjuntament, de manera que sigui una mena de contracte entre docent i alumnat.

Per a cada descriptor s'estableix una gradació en quatre nivells, cada un amb un valor: expert (4), avançat (3), aprenent (2) i novell (1), i s'estableix un percentatge per a cada ítem, de manera que, tots sumats, arribin a 100.

Si d'una competència indiquem que té un percentatge del 5%, l'alumne que marqui l'opció *expert* obtindrà el 100% del percentatge de la nota, és a dir, un 5%; el que hagi marcat l'opció *avançat* obtindrà un 75% del 5%, és a dir, un 3,75%; l'*aprenent*, un 50% del 5%, és a dir, un 2,5%, i el *novell*, un 25% del 5%, és a dir, un 1,25%. Sumats els valors obtinguts per a cada ítem, l'alumne obtindrà el valor global d'assoliment d'aquella activitat i el percentatge corresponent a cada competència.

Tant els descriptors de les competències —o ítems— com els percentatges que hem atorgat a cada un dels podeu modificar segons el vostre criteri. El que cal és que, repartits els percentatges, el total faci 100. També, a partir d'aquests models, vosaltres mateixos podeu elaborar rúbriques per a altres activitats o treballs del vostre alumnat.

RÚBRICA · Unitat 1
Comunicació (Context: Alfabetització Informacional),
Les llengües i els seus parlants
 Pàgines 22 i 23. Situació d'aprenentatge: La llengua de signes

Descriptors	Nivell d'assoliment				Pes
	Expert 4 (100%)	Avançat 3 (75%)	Aprenent 2 (50%)	Novell 1 (25%)	
1. Consulta de fonts per obtenir informació sobre la temàtica de la notícia.	Consulta les fonts d'informació proposades i aprofundeix en altres fonts de informació que li ofereixen més detallades i actualitzades per al registre final.	Consulta la informació proposada i aprofundeix en altres fonts de informació que li ofereixen més detallades i actualitzades per al registre final.	Consulta la informació proposada i aprofundeix en altres fonts de informació que li ofereixen més detallades i actualitzades per al registre final.	Consulta la informació proposada i aprofundeix en altres fonts de informació que li ofereixen més detallades i actualitzades per al registre final.	15%
2. Reducció d'una notícia breu en un esquema i reduec-la a l'essència.	Planifica la notícia a partir de l'esquema i reduec-la a l'essència. Amb això, reduec la notícia a l'essència i la reduec a l'essència.	Planifica la notícia a partir de l'esquema i reduec-la a l'essència. Amb això, reduec la notícia a l'essència i la reduec a l'essència.	Planifica la notícia a partir de l'esquema i reduec-la a l'essència. Amb això, reduec la notícia a l'essència i la reduec a l'essència.	Planifica la notícia a partir de l'esquema i reduec-la a l'essència. Amb això, reduec la notícia a l'essència i la reduec a l'essència.	15%
3. Anàlisi de la notícia i de la seva estructura i reduec-la a l'essència.	Sóc capaç de analitzar la notícia i de reduec-la a l'essència. Amb això, reduec la notícia a l'essència i la reduec a l'essència.	Sóc capaç de analitzar la notícia i de reduec-la a l'essència. Amb això, reduec la notícia a l'essència i la reduec a l'essència.	Sóc capaç de analitzar la notícia i de reduec-la a l'essència. Amb això, reduec la notícia a l'essència i la reduec a l'essència.	Sóc capaç de analitzar la notícia i de reduec-la a l'essència. Amb això, reduec la notícia a l'essència i la reduec a l'essència.	20%
4. Generació de la notícia explicada de la meua i meua grup.	Sóc capaç de generar la notícia explicada de la meua i meua grup. Amb això, genero la notícia explicada de la meua i meua grup.	Sóc capaç de generar la notícia explicada de la meua i meua grup. Amb això, genero la notícia explicada de la meua i meua grup.	Sóc capaç de generar la notícia explicada de la meua i meua grup. Amb això, genero la notícia explicada de la meua i meua grup.	Sóc capaç de generar la notícia explicada de la meua i meua grup. Amb això, genero la notícia explicada de la meua i meua grup.	15%

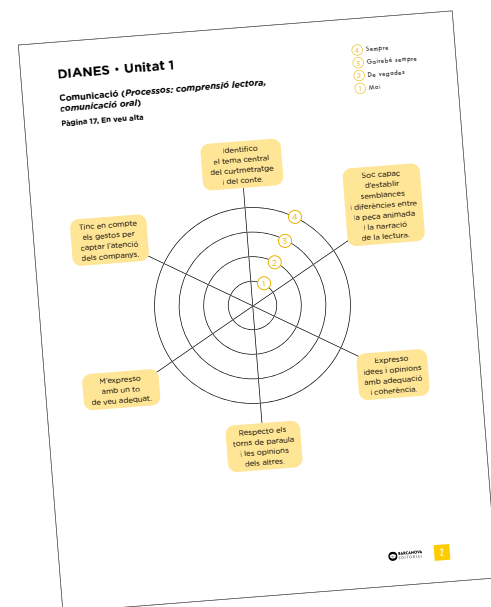
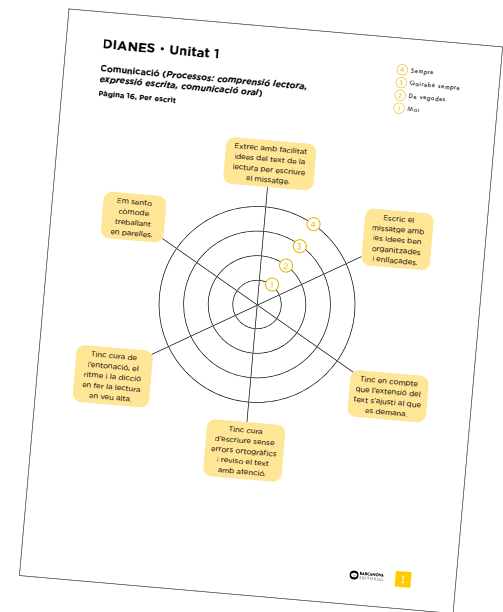
Les dianes

La **diana** d'autoavaluació és una altra eina que ens permet avaluar les competències d'una activitat que considerem rellevant, d'una manera ràpida i àgil, a partir de la percepció que l'alumne té del seu aprenentatge. És una eina més senzilla que la rúbrica però, de vegades, és suficient.

La diana presenta quatre cercles concèntrics, que determinen el grau d'assoliment de les competències que es volen avaluar, amb una numeració de l'1 al 4: al cercle més intern li correspon l'1 i al més extern, el 4. Vindrien a ser els graus d'assoliment de les rúbriques (expert, avançat, aprenent i novell).

Aquesta diana es divideix en tants sectors com descriptors de les competències o ítems es vulguin avaluar. Cada línia que separa els sectors representa un dels ítems. De vegades es posa el descriptor de la competència a la part externa del cercle o, si no hi ha espai, un número i la llegenda corresponent a cada un dels ítems al costat de la diana.

Per fer l'autoavaluació, l'alumne ha de valorar si l'ítem corresponent l'ha assolit de manera excel·lent (Sempre), bé (Gairebé sempre), suficient (De vegades) o cal que el revisi (Mai), segons el que indiqui la llegenda de la diana, i marcar un punt en la intersecció entre la línia de l'ítem i el cercle de la numeració corresponent. Quan l'alumne ha valorat tots els ítems, ha de traçar una línia per unir tots els punts i pintar l'àrea del polígon resultant. Com més gran sigui l'àrea, més assoliment hi ha de les competències de l'activitat que s'avalua. Finalment, els alumnes poden comparar el dibuix resultant de la seva diana amb el de la resta dels companys i companyes.

» LES COMPETÈNCIES DE LA MATÈRIA I LES CORRESPONDÈNCIES AMB ELS SABERS

1. Descriure i valorar la diversitat lingüística i cultural a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural, per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	Les llengües i els seus parlants
2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.	Comunicació
3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.	Comunicació
4. Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.	Comunicació
5. Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma, i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	Comunicació
6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.	Comunicació (Alfabetització informacional)
7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.	Educació literària
8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni propi i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que permetin conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudir de la literatura i crear textos d'intenció literària.	Educació literària
9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.	Reflexió sobre la llengua
10. Posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, les pròpies pràctiques comunicatives, utilitzant un llenguatge no discriminatori i desterrant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.	Transversal

» ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

Els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)** són una crida universal per a l'acció per posar fi a la pobresa, protegir el planeta i garantir que totes les persones tinguin accés a l'educació, la igualtat, l'aigua, l'energia neta, la pau i la prosperitat.

Es tracta d'un pla de mesures amb **17 objectius** i **169 metes** per aconseguir un món més igualitari i habitable i que s'haurien de complir **abans del 2030**.

Aquests objectius porten implícit un esperit de col·laboració i pragmatisme amb la finalitat de millorar la vida, de manera sostenible, de les generacions futures.

A més, en si mateixos són una agenda inclusiva en tant que tracten les causes fonamentals de la pobresa i uneixen tots els estats que hi participen per aconseguir així un canvi positiu en benefici de les persones i del planeta.

La lluita contra el canvi climàtic és un element transversal i decisiu que influeix en tots els aspectes del desenvolupament sostenible i en l'Agenda 2030.

Fer conscient l'alumnat dels reptes imminents plantejats en els objectius de desenvolupament sostenible en aquest programa pedagògic proporciona un marc de treball a partir del qual articular aprenentatges competencials que activin l'alumnat, no tan sols quant al saber sinó també pel que fa al saber fer i al saber ser, i que reforcin la seva preparació com a futurs ciutadans compromesos amb la realitat del seu temps. La primera forma de contribuir a la consecució d'aquests ODS és augmentar la consciència pública d'aquests en tots els àmbits, i l'aula és un espai fonamental d'aprenentatge de la convivència de les generacions futures.

L'Agenda Educativa 2030, sorgida del Fòrum Educatiu Mundial celebrat a la República de Corea (UNESCO, 2015; Nacions Unides, 2015), va situar l'educació com una de les eines fonamentals per forjar un desenvolupament que sigui a la vegada sostenible, inclusiu, just, pacífic i cohesiu.

Els 17 objectius de desenvolupament sostenible

DESENVOLUPAMENT DEL PROJECTE

- » ÍNDEX DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA
- » TEMPORITZACIÓ ORIENTATIVA
- » SOLUCIONARI

» ÍNDEX DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA

E S O 1	LECTURA	EDUCACIÓ LITERÀRIA	COMUNICACIÓ / TEXTOS FUNCIONALS / LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS
U1	<i>Mary John</i> Fórmules de salutació i comiat; comparacions lliures i lexicalitzades; famílies de paraules	/	La comunicació verbal: llenguatge; elements de la comunicació; funcions del llenguatge
U2	<i>Harry Potter i la pedra filosofal</i> Carta formal; antonímia	La literatura i els gèneres literaris: art de la paraula; primeres manifestacions literàries; literatura escrita; gèneres literaris	/
U3	<i>Conversa al parc</i> Les interjeccions	/	Les propietats del text. El text dialogat: text oral i text escrit
U4	<i>Tot el que li cal saber a una zebra per sobreviure a la sabana</i> La precisió lèxica; mots reduplicatius	La narrativa: formes d'expressió; veu narrativa; estructura narrativa; tema i argument; personatges; gèneres narratius	/
U5	<i>El flautista d'Hamelin</i> El discurs directe i el discurs indirecte	/	Les llengües del món: famílies lingüístiques; llengües amb més parlants
U6	<i>Bestiari</i> El sentit recte i el sentit figurat; les frases fetes; ús metafòric de noms d'animals	La poesia: llenguatge poètic; figures retòriques; mètrica	/
U7	<i>Robbie</i> Paraules simples i paraules derivades; onomatopeies	/	L'entrevista: l'entrevista periodística
U8	<i>Hem inventat el motor d'aigua!</i> Els prefixos de grau; la composició	El teatre: el text teatral; l'espectacle del teatre; formes teatrals	/

GRAMÀTICA	ORTOGRAFIA	EM POSO A PROVA	SITUACIÓ D'APRENTATGE
Les categories lèxiques, els sintagmes i les oracions	L'alfabet i l'ordre de les paraules	<i>Les fake news</i>	La llengua de signes
El nom: propietats; classes; marques de gènere i de nombre; noms invariables; noms iguals però amb gènere i significat diferents	Els signes de puntuació (I): signes que marquen pauses llargues i mitjanes	<i>El sistema braille</i>	Per art de màgia
L'adjectiu: propietats; posició dels adjectius respecte al nom; concordança; marques de gènere i de nombre; adjectius invariables	Els signes de puntuació (II): la coma	«Esperava trobar més neu a Groenlàndia»	La memòria familiar
Els determinants: propietats; articles; article davant dels noms propis; article neutre; demostratius; possessius	La síl·laba: dígrafs; diftongs i hiats; partició de paraules a final de ratlla; síl·laba tònica	<i>Frankenstein, la novel·la que va despertar un nou món</i>	El dret dels animals a tenir drets
Els quantificadors numerals: propietats dels quantificadors del nom; numerals cardinals; numerals ordinals; altres numerals	L'accentuació: regles; tipus d'accent; accent diacrític	<i>Nova prova de la intel·ligència de les abelles: la dansa és una habilitat que s'aprèn de jove</i>	La diversitat lingüística a Catalunya
Els quantitius, els indefinits, els interrogatius i els exclamatius	La dièresi: funcions; observacions sobre l'ús de la dièresi	<i>Les paraules compartides</i>	La maleta poètica
El verb: propietats; classes; conjugació; temps simples i temps compostos; verbs regulars i verbs irregulars; formes no personals	Les vocals a i e àtones: neutralització; ortografia de la vocal neutra	<i>La Cristina, armadora de vaixells</i>	Es busquen guionistes de ciència-ficció
L'adverbi: propietats; adverbis de manera, de lloc, de temps, de grau; altres adverbis	Les vocals o i u àtones: neutralització; dialectes que fan la neutralització; ortografia de la o i la u àtones	<i>Atenció a l'atenció</i>	Entre bambolines i bastidors

» TEMPORITZACIÓ ORIENTATIVA

El currículum estableix 245 hores per a la matèria de Llengua catalana i literatura de 1r a 3r d'ESO i 105 hores per a 4t d'ESO. Pel que fa a 1r, 2n i 3r, tenint en compte que cada centre disposa d'unes hores de lliure disposició que podria destinar a aquesta matèria, i que, així mateix, pot distribuir lliurement aquestes hores entre els tres cursos, en aquesta guia proposem una temporització aproximada a partir de la distribució següent: 70 hores per a 1r, 70 hores per a 2n i 105 hores per a 3r.

Les situacions d'aprenentatge estan pensades perquè l'alumnat les faci, en part, fora de l'horari lectiu, ja que requereixen un temps, que pot ser llarg, per fer la recerca per internet i per a l'elaboració de les diferents tasques; tanmateix, en aquesta temporització els destinem entre una hora i mitja i dues hores per treballar a l'aula sota la supervisió del professorat.

UNITAT 1	HORES LECTIVES	UNITAT 5	HORES LECTIVES
Lectura	2 h	Lectura	1 h 30 min
Per escrit	40 min	Per escrit	40 min
En veu alta	40 min	En veu alta	40 min
Comunicació	1 h	Les llengües i els seus parlants	1 h
Gramàtica	1 h	Gramàtica	1 h
Ortografia	30 min	Ortografia	1 h
Em poso a prova	40 min	Em poso a prova	40 min
Situació d'aprenentatge	2 h	Situació d'aprenentatge	2 h

UNITAT 2	HORES LECTIVES	UNITAT 6	HORES LECTIVES
Lectura	1 h 30 min	Lectura	1 h 30 min
Per escrit	40 min	Per escrit	40 min
En veu alta	40 min	En veu alta	40 min
Educació literària	1 h	Educació literària	1 h
Gramàtica	1 h	Gramàtica	1 h
Ortografia	1 h	Ortografia	1 h
Em poso a prova	40 min	Em poso a prova	40 min
Situació d'aprenentatge	1 h 30 min	Situació d'aprenentatge	1 h 30 min

UNITAT 3	HORES LECTIVES	UNITAT 7	HORES LECTIVES
Lectura	1 h 30 min	Lectura	2 h
Per escrit	40 min	Per escrit	40 min
En veu alta	40 min	En veu alta	40 min
Textos funcionals	1 h	Textos funcionals	1 h
Gramàtica	1 h	Gramàtica	2 h
Ortografia	1 h	Ortografia	1 h
Em poso a prova	40 min	Em poso a prova	40 min
Situació d'aprenentatge	2 h	Situació d'aprenentatge	2 h

UNITAT 4	HORES LECTIVES	UNITAT 8	HORES LECTIVES
Lectura	2 h	Lectura	2 h
Per escrit	40 min	Per escrit	40 min
En veu alta	40 min	En veu alta	40 min
Educació literària	1 h	Educació literària	1 h
Gramàtica	1 h 30 min	Gramàtica	1 h
Ortografia	1 h	Ortografia	1 h
Em poso a prova	40 min	Em poso a prova	40 min
Situació d'aprenentatge	2 h	Situació d'aprenentatge	2 h

» SOLUCIONARI

» UNITAT 1

Pàgina 12

LECTURA

1.

c) La dependència emocional d'un amor infantil no correspost.

2.

a) Al capdavant tu no t'has mogut d'allà, del racó que ocupes dins el meu cap.

3. Dels tres fragments anteriors el que millor posa en evidència la idea central del text és **el primer** perquè la **Mary John** manifesta que en **Júlio** s'ha convertit en una **obsessió** per a ella i que el té sempre present al seu **cap**.

4.

a)

- La Mary John sent l'amor a **primera vista** quan coneix **en Júlio** i vol relacionar-s'hi immediatament. Per agradar-li, es posa **arracades** i es deixa **els cabells llargs**. A la carta li confessa: «Em vaig foradar **les orelles** per tu».

- La Mary John sent l'amor **romàntic** quan manifesta els seus **sentiments** més profunds i tràgics. A la carta li diu: «He **mort** per tu tantes vegades, Júlio. [...] M'apuntaves la teva **espasa** de pirata a la meva panxa, al **pit**, al coll».

- La Mary John sent l'amor no **correspost** quan es fa conscient que en **Júlio Pirata** mai no ha estat **enamorat** d'ella. Aleshores diu: «La nostra **història** no té res a veure amb l'**amor**. Jo ho sé, tu ho saps».

b) La Mary John no vol manifestar-li afecte perquè està ressentida i vol posar-hi distància.

c) Resposta oberta. Resposta orientativa: El fet de posar un nom diferent a una persona representa atribuir-li una singularitat especial. Maria João és el nom comú (el que coneix i utilitza tota la gent). I Mary John és el nom propi d'ells dos, res-

tingit a la seva relació. Això atribueix uns lligams sentimentals especials a aquest nom, que només ells comparteixen. Per altra banda, el fet de ser un nom anglès aporta certes connotacions de personatge de pel·lícula.

d) Resposta oberta. Resposta orientativa: La paraula *pirata* sorgeix del joc fantàstic dels infants i està lligada al món romàntic de les aventures. Al mateix temps, també fa referència a una persona que captura els bens d'altri per aprofitar-se'n.

Pàgina 13

5.

- a) La guerra d'amor (*militia amoris*).
- b) La ferida de l'amor (*vulnus amoris*).
- c) La bogeria de l'amor (*furor amoris*).
- d) Amor i odi (*odi et amor*).
- e) La flama d'amor (*flamma amoris*).

6.

- a) Quan en Júlio va dir que no jugava amb nenes, la Mary John va afirmar que era **un nen**. Ara reconeix que va ser la seva primera **mentida**.
- b) Des del primer moment **busca** la resposta de qui és en Júlio per a ella.
- c) Va decidir **deixar-se llargs** els cabells i **posar-se** arracades per agradar al noi.
- d) Des de la primera trobada al parc **la Mary** es va enamorar.
- e) Quan la Mary se'n va a viure a un altre lloc, en Júlio **ni tan sols s'acomiada** de la Mary. Ella **se sent decebuda**.
- f) Està molt **trista** perquè s'adona que en Júlio no **l'ha estimat del tot**. L'amor de la Mary John **no és correspost**.
- g) Escriu aquesta carta perquè necessita **tancar el** passat i **començar** una nova etapa en la seva vida sentimental.

7. L'explicació b) és la més exacta. Tot i això, la a) també és acceptable.

Pàgina 14

8. Resposta oberta. Resposta orientativa: Les fórmules de salutació i comiat més escaients serien les més informals, com, per exemple, *Hola!* i *Adeu*. Com a postdata, podria utilitzar-se la frase següent: «A fer punyetes l'amor, Pirata».

9.

Fórmules de salutació. Amic o parent: Hola!, Què hi ha de nou?, Estimat..., / Estimada...

Fórmules de salutació. Servei públic o privat: Senyor, / Senyora, Benvolgut senyor, / Benvolguda senyora, Distingit senyor, / Distingida senyora, Benvolgut..., / Benvolguda...

Fórmules de comiat. Amic o parent: Adeu, / Adeusiau, Molts records, A reveure, Petons i abraçades, Una abraçada.

Fórmules de comiat. Servei públic o privat: Salutacions cordials, Molt cordialment, Ben atentament, Atentament.

10. Resposta oberta.

Pàgina 15

11.

Primera fila: *lleuger com una ploma*; prim com un fideu; ràpid com un llamp; fred com el glaç; poruc com una llebre.

Segona fila: més eixerit que un pèsol; més llarg que un dia sense pa; més prim que una orella de gat; més sord que una tàpia; més dur que una sola de sabata.

12. Resposta oberta.

13.

a) Peça de ferro en forma d'arc que es fixa amb claus a la peül·la del bestiar equí: *ferradura*.

Agafar i subjectar fortament una cosa o una persona: *aferrar*.

Persona que treballa el ferro o que fabrica objectes de ferro: *ferrer*.

b) Els afixos.

14.

1. *llimona* - llimoner - llimonerar
2. *pruna* - *pruner* / *prunera* - prunerar
3. *oliva* - oliver / *olivera* - oliverar
4. *carxofa* - carxofer / *carxofera* - *carxofar*
5. *figa* - *figuera* - *figuerar*

Pàgina 16

PER ESCRIT

Resposta oberta.

Pàgina 17

EN VEU ALTA

Resposta oberta.

Pàgina 22

15. a) - 3; b) - 1; c) - 2

16. 1-raïm; 2-pera; 3-poma; 4-pebrot; 5-tomàquet; 6-patata; 7-ceba; 8-rave; 9-pastanaga; 10-mongeta; 11-cogombre; 12-enciam; 13-bròcoli

17.

1. Burlar-se. - D - fer ganyotes.
2. Mostrar sorpresa. - A - fer uns ulls com unes taronges.
3. Estar molt distret, badar. - C - estar als núvols.
4. Estar molt enfadat. - B - treure foc pels queixals.

18. El llenguatge **verbal** comprèn aquells signes que permeten transmetre i obtenir **informació** sense necessitat de fer servir signes **lingüístics**. Poden ser **corporals** o vocals.

19.

Emissor: *un naufrag*

Receptor: *el capità d'un vaixell*

Canal: **senyals lluminosos**

Codi: (. . . _ _ _ . . .) *alfabet Morse*

Missatge: **SOS** (*petició urgent d'auxili*)

Referent: *un naufrag demana auxili al capità d'un vaixell.*

Context: *a la nit veu els llums del vaixell i amb una llanterna llança un SOS utilitzant l'alfabet Morse.*

Pàgina 23

20.

A → 2. L'emissor es limita a transmetre **informació** objectiva sobre un fet. → III

B → 3. L'emissor expressa les seves opinions o els seus estats d'ànim. → I

C → 1. L'emissor pretén que el receptor **actui** d'una manera determinada. → II

D → 6. L'emissor assegura el contacte amb el receptor i comprova si funciona el **canal**. → VI

E → 4. L'emissor dona al missatge una forma original per crear un efecte **estètic** o enginyós. → V

F → 5. L'emissor fa servir la llengua per explicar com funciona el **codi** d'un sistema de signes. → IV

Pàgina 24

GRAMÀTICA

Recorda. Resposta oberta.

1.1.

a) adjectiu	f) quantificador
b) determinant	g) pronom
c) nom	h) adverb
d) verb	i) conjunció
e) preposició	j) interjecció

1.2.

- a) Ah, tinc tants records bells que associaré a tu!
10 6 4 1 2 9 6 8 5
- b) Hi vam trobar monedes, petxines, un clip per als
5 6 1 1 3 1 8 *
cabells, un mitjó, una clau petitona.
1 3 1 3 1 2
- c) Una vegada et vas estirar sobre meu i em vas fer
3 1 5 6 8 5 9 5 6
un petó.
3 1 * Contracció de la preposició a i de l'article els.

Pàgina 25

2.1.

- a) vam descobrir tantes coses junts → SV
- b) tants records infantils i llunyans → SN
- c) molt senzillament → SAdv
- d) durant la nostra infantesa → SPrep
- e) molt suaus → SAdj

2.2.

- a) les boletes de metall
especificador nucli complement
- b) aquesta carta tan llarga
especificador nucli complement
- c) bojament enamorada de tu
especificador nucli complement
- d) sempre he pensat en la nostra relació
especificador nucli complement
- e) segurament t'has oblidat de mi
especificador nucli complement

Pàgina 26

3.1. a) SN / b) SN / c) Oració / d) Oració / e) Oració

3.2.

- a) L'aigua del mar cobreix dues terceres parts [...].
SN subjecte SV predicat
concordança: 3a persona singular
- b) Les gotes dels núvols tenen una mida [...].
SN subjecte SV predicat
concordança: 3a persona plural
- c) L'activitat física millora la qualitat de vida [...].
SN subjecte SV predicat
concordança: 3a persona singular
- d) El sistema circulatori comprèn el cor i [...].
SN subjecte SV predicat
concordança: 3a persona singular
- e) Els avions [...] ultrapassen la velocitat del so.
SN subjecte SV predicat
concordança: 3a persona plural

Pàgina 27

21. *interj.* → interjecció / *prep.* → preposició / *det.* → determinant / *pron.* → pronom / *f.* → femení / *q.* → quantificador / *adv.* → adverb / *adj.* → adjectiu / *conj.* → conjunció / *m.* → masculí / *v.* → verb

22. **ODS (11, 13, 15)**

Noms: Londres, emissions, ús, vehicles, cotxes, gent.

Adjectius: contaminants, privats, elèctrics, silenciosos, còmodes, funcionals.

23. **Noms:** clau, capsa, mesos, trasllat, caixes, vida.

Formes verbals: conservo, vaig guardar, vaig trobar, anàvem, desant, he emportat, serveixi.

24.

a) SV / b) SN / c) SPrep / d) SAdj / e) SAdv

25.

a) Imperativa. c) Interrogativa.
b) Declarativa. d) Exclamativa.

26.

a) Les jugadores [...] s'entrenen a les nou [...].

SN subjecte SV predicat

b) L'àrbitra [...] ha amonestat dues jugadores [...].

SN subjecte SV predicat

c) L'entrenadora [...] sabia motivar molt bé [...].

SN subjecte SV predicat

d) El joc de la primera part ha sigut molt millor [...].

SN subjecte SV predicat

e) En el partit d'avui han debutat [...] tres jugadores [...].

SV predicat SN subjecte

f) A un sector del públic no li ha agradat el joc [...].

SV predicat SN subjecte

Pàgina 29

ORTOGRAFIA

27. h → hac / k → ca / n → ena / q → cu / v → ve
(baixa) / w → ve doble / x → ics, xeix / y → i grega28. albergínia, barana, carnisser, esborrany, fanal,
magatzem, onada, papallona, quilòmetre, rodera,
timbal, ventada, vorera

29.

a) canvi, canya, cap, canó / canó, canvi, canya, cap
b) palla, pà·lid, paller, pal / pal, palla, paller, pà·lid
c) pla, plaça, placa, plàcid / pla, placa, plaça, plàcid
d) guia, gota, grua, guany / gota, grua, guany, guia
e) làmina, llac, límit, legal / làmina, legal, límit, llac

30. rusc, rumba, rosa, romaní, rumor, rumiar

31. Amposta / Balaguer / Barcelona / Berga / Figueres /
Girona / Hospitalet de Llobregat, l' / Lleida / Manresa /
Olot / Perpinyà / Reus / Sabadell / Seu d'Urgell,
la / Tarragona / Tortosa / Vilafranca del Penedès**Dictat.** Resposta oberta.**Dígrafs que es poden separar:** mateixes, això.**Dígrafs que no es poden separar:** sigui, papallones,
meravellosa, que.

Pàgina 31

EM POSO A PROVA

1.

a) Acostumen a ser anònimes.
c) A vegades estan mal redactades i inclouen imatges de mala qualitat.
d) Sovint fan servir dominis estranys.

2.

c) Generar visites a llocs web, desprestigiar, desinformar i manipular la informació pública.

3.

c) algú amb capacitat per influir sobre altres, sobretot a través de les xarxes socials.

4.

b) és un contingut web dissenyat per aconseguir moltes visites.

5.

a) Conjunt de trets propis d'una persona.

6.

a) L'emissor és l'escriptor, el receptor és el lector, el canal és l'escrit i el codi utilitzat és la llengua catalana.

7.

a) un disseny poc acurat.

8.

d) sencera, estrany, únic, habituals, fiables, anònim.

9.

perfil, periodista, pescaclics, potser, prestigi, primer, provenir, publicació, publicar

10.

Resposta oberta. Resposta orientativa: qui, quin, mitjà, arriba, Catalunya, que, missatgeria...

La meva reflexió

Resposta oberta.

Pàgines 32 i 33

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Resposta oberta.

» ALTRES MATERIALS

QUADERNS D'ESTIU

CAP A...

Aquests quaderns d'estiu presenten activitats ben diverses perquè l'alumnat practiqui la comprensió lectora i l'expressió escrita i refresqui els coneixements d'ortografia, gramàtica i lèxic d'una manera pràctica i amena.

Els continguts s'agrupen en sis setmanes de cinc dies. Cada setmana comença amb un fragment d'un text literari per incentivar la lectura i es tanca amb un «Calaix de sastre» que inclou algunes curiositats i passatemps.

Al final del quadern hi ha el solucionari.

978-84-489-5057-5	1472297	Cap a 2n d'ESO	Francesc González i Planas
978-84-489-5069-9	1472298	Cap a 3r d'ESO	Francesc González i Planas
978-84-489-5075-0	1472299	Cap a 4t d'ESO	Francesc González i Planas

GRAMÀTICA I VERBS

GRAMATI.CAT. Solucions ràpides per dominar el català

Aquest manual d'autoaprenentatge en fitxes és una eina bàsica per adquirir les nocions principals de la gramàtica de la llengua catalana. L'obra resol d'una manera ràpida, intuïtiva i clara els dubtes que es planteja l'usuari de la llengua. Què hem d'escriure: *causa comú* o *causa comuna*? Els preus, *es baixen* o *s'abaixen*? Per què apostrofem *l'ONU* i no pas *la UNESCO*?... Cada fitxa s'entén per ella mateixa i, alhora, el contingut del llibre es llegeix com un recull ordenat de manera senzilla i innovadora, a l'abast de tothom.

VERBS.CAT. Els verbs catalans conjugats

Aquest manual presenta d'una manera pràctica i clara la conjugació dels gairebé 9.000 verbs catalans que recull el Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans. Inclou un índex general de consulta fàcil i ràpida i les conjugacions diferenciades per colors. A més, l'alumnat hi podrà identificar les irregularitats i les alternances ortogràfiques. El manual també ofereix una bateria d'exercicis autocorrectius.

978-84-489-4974-7	1407079	Gramati.cat	Ignasi Llompart
978-84-489-4367-7	1407066	Verbs.cat	Maria Jesús Clua i Maite Gironés

LITERATURA

UN ESTIU A BORNEO

La Rosa és veterinària i treballa en una clínica, a la selva de Borneo, on té cura de més de 180 orangutans. En Martí, el seu nebot, primer no hi vol anar, però, després d'uns fets inesperats, viatjarà a la selva, on experimentarà emocions i vivències noves. Coneixerà el rei dels orangutans, en Kosasi, les mares adoptives que tenen cura dels orangutans més petits, i l'Eso, un cuidador que l'ajudarà. I personalment experimentarà un gran canvi en la seva vida i adquirirà maduresa, consciència i ganes de fer moltes coses. Aquesta novel·la està basada en fets reals. Pilar Garriga s'ha inspirat en la seva germana, la Rosa, veterinària especialitzada en primats que va treballar cinc anys en un santuari d'orangutans a Borneo.

978-84-489-5299-0	1452207	<i>Un estiu a Borneo</i>	Pilar Garriga

EDOLL

L'Alexandra Prim, l'Àlex, rep una joguina electrònica, un nou exemple d'intel·ligència artificial anomenat EDOLL. Es tracta d'una figura holomètrica de contorns humans dins del seu *hyloop*. Aquest giny és capaç d'accedir, per *wifi*, a totes les bases de dades i d'emmagatzemar quantitats infinites d'informació.

Però quan l'Àlex s'enfronti a aquest giny tecnològic, la resposta de l'EDOLL no es farà esperar i mostrarà el seu veritable rostre en un combat, a tot o res, de l'enginy humà contra la intel·ligència artificial.

978-84-489-4134-5	1498196	<i>Edoll</i>	Jordi Folck

CAPITANS INTRÈPIDS

Un noi ric que viatja en un transatlàntic amb la seva mare pateix un accident fortuït, provocat per un cop de mar, que el fa caure a l'aigua. El naufrag és rescatat per un vaixell de pesca, on passarà l'estiu. Allà aprendrà la duresa de la lluita diària per sobreviure enmig d'un oceà brau i perillós, que cal dominar amb destresa, però també que el mar ofereix un ampli horitzó de somnis i llibertat. Al llarg de la seva experiència hi haurà lloc per a l'amistat i per a la presa de consciència del paper que l'individu duu a terme dins d'un grup.

Aquesta novel·la és una de les preferides del seu autor, Rudyard Kipling, guanyador del Premi Nobel de Literatura l'any 1907.

978-84-489-3299-2	1403014	<i>Capitans intrèpids</i>	Rudyard Kipling

LES AVENTURES DE TOM SAWYER

Aquesta és la història d'en Tom Sawyer al llarg d'un estiu d'entremaliadures, diversió i amistat. El protagonista ens portarà a la riba del riu Mississipí, a casa de la seva tia Polly, des d'on sortirà a córrer aventures amb els seus amics Huck i Joe; també ens farà conèixer l'escola on estudia i el seu mestre, el senyor Dobbins, i el seu amor, la Becky.

Aquesta novel·la de Mark Twain ens mostra l'evolució del jove Tom Sawyer paral·lelament a tots els esdeveniments que va vivint.

978-84-489-3043-1	1403008	<i>Les aventures de Tom Sawyer</i>	Mark Twain

OLIVER TWIST

Oliver Twist és un noi orfe que lluita per sobreviure en una societat dura i cruel amb les persones més febles. Ambientada a Londres i la seva rogalia, Charles Dickens retrata en aquesta novel·la alguns ambients sòrdids de l'època, en els quals els infants eren explotats per treballar o per cometre delictes. La lluita del dèbil contra el fort i del bé contra el mal són temes presents al llarg del llibre, que ens mostra totes les peripècies del jove Oliver Twist fins que és capaç de reeixir i trobar el seu camí.

978-84-489-3042-4	1403007	<i>Oliver Twist</i>	Charles Dickens

EL LLIBRE DE LA SELVA

En Mowgli és un nen molt petit que, abandonat enmig de la selva, és adoptat per una bandada de llops, els quals el salven de les urpes del temut Shere Khan, un tigre enorme i ferotge. En Mowgli creixerà i viurà moltes aventures amb els llops i altres animals de la selva, com ara l'os bru Baloo i la pantera Bagheera. A més de conèixer la història d'en Mowgli, també seguirem les peripècies d'altres personatges, com ara en Rikki-tikki-tavi, una mangosta molt valenta, i en Toomai, un nen que somia ser domador d'elefants.

978-84-489-4266-3	1403023	<i>El llibre de la selva</i>	Rudyard Kipling

LES MIL I UNA NITS

Xahrazad és una noia que va salvar la seva vida explicant un conte cada vespre al visir. Aquells relats van passar de generació en generació com un tresor preuat que omplia de fantasia la ment de totes aquelles persones que els escoltaven o els llegien. Aquesta adaptació de *Les mil i una nits* és una recopilació de les narracions que explicava Xahrazad que manté l'atmosfera de màgia i la singularitat dels personatges originals que han fet somiar nombrosos lectors.

978-84-489-4268-7	1403025	<i>Les mil i una nits</i>	Anònim

EL FANTASMA DE CANTERVILLE I ALTRES CONTES

Quan el senyor Hiram B. Otis va comprar Canterville Chase, tot-hom va advertir-lo que feia una bogeria perquè no hi havia cap dubte que aquell lloc estava embruixat. A la mansió hi habitava, des de temps immemorials, el fantasma de Lord Simon Canterville, que va veure com el seu poder sobre els vius s'esfumava quan els Otis, una família gens supersticiosa, es van instal·lar al castell. Aquest és el relat principal d'aquesta selecció de contes d'Oscar Wilde, un dels grans autors de la literatura en llengua anglesa.

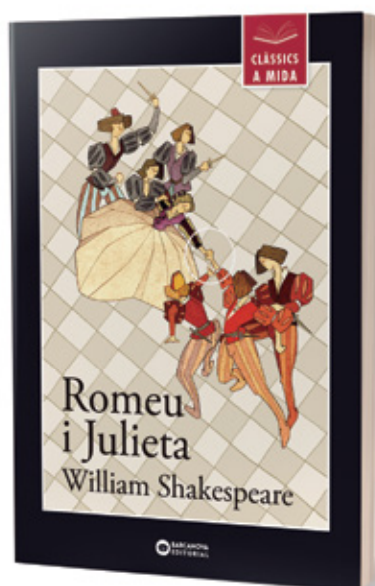
978-84-489-5584-7	1403037	<i>El fantasma de Canterville i altres contes</i>	Oscar Wilde

MAR I CEL

Aquesta obra és una de les tragèdies romàntiques més conegudes d'Àngel Guimerà i la que va consolidar la seva carrera com a dramaturg i li va donar fama internacionalment. L'obra narra l'amor impossible entre un pirata sarraí i una jove cristiana. Ambdós intueixen que la seva història els arrossegirà cap a un desenllaç terrible, però, malgrat això, prenen la decisió d'arribar fins al final. Representada en moltes ocasions, encara avui, l'adaptació musical de l'obra per la companyia Dagoll Dagom, amb una posada en escena espectacular, va aconseguir un èxit sense precedents.

978-84-489-3144-5	1403013	<i>Mar i cel</i>	Àngel Guimerà

ROMEU I JULIETA

Aquesta tragèdia d'amor juvenil, apassionat i sense límits és una de les obres més famoses de la literatura universal. El seu autor, William Shakespeare, ens presenta dues famílies, els Montesco i els Capuleto, que són enemigues des de fa molts anys. Romeu Montesco coneix Julieta Capuleto en una festa organitzada per la família de la noia. Sorgeix aleshores un amor apassionat entre els joves de les dues famílies rivals que donarà lloc a un conflicte de conseqüències fatals per als amants.

978-84-489-3044-8	1403009	<i>Romeu i Julieta</i>	William Shakespeare

CYRANO DE BERGERAC

Cyrano de Bergerac és un dels personatges del panorama teatral universal més populars de tots els temps. El seu pare, el francès Edmond Rostand, va saber crear un personatge inoblidable: fatxenda però alhora tendre; duelista i bel·licós, però també dotat d'una gran noblesa; hàbil tant amb l'espasa com amb la paraula; profundament enamorat, però acomplexat pel fet de tenir un nas excessiu. I, sobretot, capaç d'assumir el sacrifici més gran.

978-84-489-3490-3	1403017	<i>Cyrano de Bergerac</i>	Edmond Rostand

